

3. Секреты краудфандинга и краудинвестинга [Электронный ресурс].
Режим доступа: <https://primamedia.ru/news/623576/>

4. International Organization of Securities Commissions (IOSCO). Website
[Electronic force]. Access mode: <http://www.iosco.org/>

5. Sustaining Momentum The 2nd European Alternative Finance Industry
Report KPMG International Cooperative («KPMG International») [Electronic force].
Cambridge Centre for Alternative Finance at the University of Cambridge Judge
Business 2.09.2016. - Access mode: [https://www.jbs.cam.ac.uk/fileadmin/
user_upload/research/centres/alternative-finance/downloads/2016-european-
alternative-finance-report-sustaining-momentum.pdf](https://www.jbs.cam.ac.uk/fileadmin/user_upload/research/centres/alternative-finance/downloads/2016-european-alternative-finance-report-sustaining-momentum.pdf)

*Салаєв Кянан Гаджі огли, аспірант,
Залізко Василь Дмитрович,
д.е.н., доцент, професор кафедри
економіки підприємства,
Університет ДФС України*

ТЕНДЕНЦІЇ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЛОКАЛЬНИХ ТЕРИТОРІЙ: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Починаючи із 60-х років минулого століття значна кількість науковців вказували на суттєву обмеженість індустріального суспільства виключно виробництвом речей і машин на фоні структурних змін соціальної інфраструктури, що неминуче призведе до природної еволюції від індустріального до постіндустріального суспільства. Зокрема Д. Белл класифікував три основні характеристики, які можна використати під час опису процесу діджиталізації суспільства:

1) інтеграція науки, техніки, соціології, екології та економіки, що відбуватиметься за рахунок масової комп'ютеризації, яка сприятиме переходу від виробництва речей до виробництва послуг;

2) зміна структури зайнятості, у якій левову частку мають займати науково-інтелектуальні види діяльності;

3) зміна в усвідомленні природи інновацій, які встановлюють найвищий рівень пріоритетності теоретичних знань та інформації загалом [1].

З огляду на розроблений у 2016 р. проект «Цифрова адженда України – 2020» [2], основним лозунгом якого є «...все, що може бути дигітизоване, має та буде дигітизованим», варто зазначити, що подібні терміни, на нашу думку не варто вживати в офіційній документації, а доцільно використовувати

англійський переклад слова «digitize» – цифровий або ж скористатися українською фонетичною транскрипцією діджитал, що дозволяє використовувати термін «діджиталізація» до різних сфер національної економіки України, розуміючи під цим переведення усіх видів інформації (текстової, графічної, звукової, візуальної) у цифровий формат, що описується комп'ютерним традиційним кодом (0;1). У запропонованому Міністерством економічного розвитку і торгівлі України порядку денному діджиталізації (цифровізації) нашої країни на період до 2020 року передбачено дотримання таких принципів (рис. 1).

Рис. 1 Систематизація принципів діджиталізації (цифровізації) України на період до 2020 року

Джерело: систематизовано на основі [2]

Не викликає сумнівів існування тісного взаємозв'язку між діджиталізацією та рівнем економічної безпеки держави, насамперед через комп'ютеризацію процесів забезпечення продовольчої, виробничої та демографічної та екологічної безпеки локальних територій. Це підтверджує, що в умовах децентралізації влади варто приділити суттєву увагу дослідженню проблем (низький рівень життя населення, трудова міграція, занепад виробничої та соціальної сфер, недостатній обсяг фінансування сільського сектору, нераціональне використання земельних ресурсів, депопуляція населення тощо), що сповільнюють розвиток територіальних громад.

Узагальнюючи дослідження сутності інноваційного розвитку економіки локальних територій (на прикладі розвитку агросектору та сільських територій) як важливої складової у процесі формування в Україні постіндустріального суспільства [3] та [4] варто зазначити, що відсутність правового підґрунтя та

системної політики в частині синхронізації відповідних нормативних документів у сфері економічної безпеки та діджиталізації України, що становить загрозу національній безпеці.

Зауважимо, що офіційно тенденції розвитку вітчизняного інформаційного суспільства в Україні до 2020 р. окреслено [5], де трансформація індустріального суспільства у інформаційне (або ж цифрове) планується через розширення сфери послуг і нематеріального виробництва у результаті науково-технічного прогресу, у тому числі масштабного, глибинного та динамічного проникнення інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери життєдіяльності особи, суспільства, суб'єктів господарювання та держави.

При цьому найбільш серйозною загрозою, для економічної безпеки є невиконання Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки», відсутність Інформаційного кодексу України та Закону України «Про електронну комерцію» тощо.

Загалом з точки зору правового забезпечення в Україні потрібно провести аудит та взаємоузгодження законодавчих та нормативно-правових документів, які регулюють питання у сфері «цифровізації» і доопрацювати їх відповідно до існуючих методик оцінки економічної безпеки України [6], що мінімізує ряд викликів та загроз в умовах формування інформаційного суспільства.

Висновки та пропозиції. Таким чином, на сьогодні більшість діючих нормативно-правових документів, що впливають на економічну безпеку та діджиталізацію України втратили свою актуальність, оскільки не враховують такі нововведення: бази даних стають головним джерелом конкурентоспроможності та активом для бізнесу; розвивається ринок «Інтернету речей», прогресує парадигма «спільного користування» тощо. У зв'язку з цим Стратегію розвитку інформаційного суспільства потрібно суттєво доопрацювати позбавивши декларативності і врахувавши суттєві відмінності між сільськими та урбанізованими територіями у процесі забезпечення загальнодоступною інформаційною інфраструктурою на засадах сприяння вітчизняному виробництву новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. У цьому контексті найбільш головним завданням є створення належних умов для вільного доступу сільського населення України до онлайн мереж, оскільки на сьогодні майже 12 млн. осіб, що проживають в сільських населених пунктах і не мають високошвидкісного Інтернету.

Особливо важливо провести реформування вітчизняної податкової системи одночасно з прийняттям Інформаційного кодексу, згідно якого інноваційний розвиток національної економіки є пріоритетним і має отримувати ряд податкових преференцій. Але станом на 1 лютого 2018 р. в

Україні не активовано дієві податкові преференції для стимулювання науки, ІТ-бізнесу, а також інноваційного розвитку національної економіки. Не зважаючи на те, що у Стратегії розвитку інформаційного суспільства наука та інновації визнані основними векторами розвитку й передбачається стимулювання наукових та науково-технічних, приєднання до світових комп'ютерних мереж, стимулювання оновлення парку суперкомп'ютерів та ін.

Список використаних джерел

1. Bell D. The Coming of Post-Industrial Society. A Venture in Social Forecasting / D. Bell. – N. Y., 1973. – 234 p
2. Цифрова адженда України – 2020 [Електронний ресурс] / Андрій Бірюков, Валерій Фіщук та ін. // ГО «ХайТек Офіс Україна». – 2016. – Режим доступу : <https://ucci.org.ua>
3. Залізко В. Д. Сутність інноваційного розвитку економіки сільських територій / В. Д. Залізко, В. І. Мартиненков // Економіка АПК. – 2016. – № 4. – С. 66–74.
4. Zalizko V. D. Representative Model of Economic Development for an Agricultural Enterprise in the Context of Socioeconomic Rural Space Formation/ V. D. Zalizko, I. L. Fedun, V. I. Martynenkov // Montenegrin Journal of Economics Vol. 13, No. 3 (2017). – P. 53–62.
5. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua>
6. Наказ про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України від 29 жовтня 2013 р. № 1277 [Електронний ресурс] / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: <http://me.gov.ua>

*Марченко Ольга Іванівна,
к.е.н., доцент, заступник
директора ННІ ЕОМС,
доцент кафедри економіки підприємства,
Університет ДФС України*

СУЧАСНИЙ СТАН ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Питання забезпечення сталого соціально-економічного розвитку України визначається станом безпеки усіх сфер життєдіяльності суспільства. Диспропорції фінансової системи України значною мірою зумовлені високим рівнем ризиків та загроз несприятливої податкової системи, що, зокрема, пов'язані із формуванням податкового боргу та значного податкового навантаження суб'єктів господарювання, дефіцитом місцевих бюджетів та децентралізації фінансових ресурсів, низьким рівнем податкових надходжень